

УДК 35:004.77

DOI <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-4-7>

Ігор СКЛЯР

аспірант кафедри державного управління і місцевого самоврядування, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Дніпро, Україна), e-mail: skliar.i.v@nmu.one
ORCID: 0000-0001-9356-6465

Бібліографічний опис статті: Скляр, І. (2024). GovTech та Civic Tech, як напрями цифрового врядування: визначення, специфіка й поточний стан розвитку. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, 4, 54–61, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-4-7>

GOVTECH TA CIVIC TECH, ЯК НАПРЯМИ ЦИФРОВОГО ВРЯДУВАННЯ: ВИЗНАЧЕННЯ, СПЕЦИФІКА Й ПОТОЧНИЙ СТАН РОЗВИТКУ

Анотація. У статті досліджено сутність понять «GovTech» та «Civic Tech» як напрямів цифрового врядування. Актуальність обумовлено еволюційним розвитком цифрового врядування, що в свою чергу вимагає визначення й дослідження нових понять, що з'являються в практичному полі. Метою статті є систематизація поглядів на поняття «GovTech» та «Civic Tech», їх сутність й поточний стан розвитку. Підтверджено, що дана тема має обмежений виклад в сучасних наукових публікаціях як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Також зазначено, що на поточному етапі значний доробок даної тематики робиться міжнародними організаціями й гравцями з приватного сектору. Уточнено, що GovTech є напрямом цифрового врядування, який передбачає підвищення ефективності й рівня цифровізації публічних інституцій. Розкрито важливу особливість GovTech у залученні експертизи з приватного сектору. Досліджено, що Civic Tech має на меті інформування громадян й підняття рівня їх залученості в публічні процеси. Доведено, що однією з головних відмінностей GovTech від Civic Tech є кардинально різна географічна визначеність й запропоновано методичний підхід до аналізу стану розвитку даних напрямів. Проведено аналіз методології GovTech Maturity Index (GTMI), що розраховується групою Світового Банку. Визначено, що проведення аналізу розвитку Civic Tech на основі GTMI є обмеженим. На основі даних GTMI прослідковано, що за період 2020-2022 роки в загальному світі покращив свої показники в питанні розвитку GovTech, а Україна перейшла до групи-країн лідерів у світі з розвитку даного напрямку цифрового врядування. Проаналізовані основні чинники успішності розвитку GovTech згідно Світового Банку й запропоновані відповідні корективи до цих підходів для України, враховуючи поточний політичний, економічний й безпековий аспекти, а саме обмеження застосування програмного забезпечення на основі коду відкритого доступу (open source) та залучення міжнародних грантів на перших етапах впровадження як рушійної сили фінансування GovTech та Civic Tech ініціатив. Зроблено висновок, що GovTech та CivicTech через свою новизну наразі не є усталеними і чітко визначеними напрямками цифрового врядування, але в той же час задають чітку рамку для подальшого розвитку.

Ключові слова: цифровізація, публічне управління, цифрове врядування, цифрова трансформація, державні технології, урядові технології, громадські технології.

Ihor SKLIAR

Postgraduate Student at the Department of Public Administration and Local Self-Government, Dnipro University of Technology (Dnipro, Ukraine), e-mail: skliar.i.v@nmu.one
ORCID: 0000-0001-9356-6465

To cite this article: Skliar, I. (2024). GovTech ta Civic Tech, yak napriamy tsyfrovoho vriadvannia: vyznachennia, spetsyfika y potochnyi stan rozvytku [GovTech and Civic Tech as directions of digital governance: definition, specifics and current developments]. *Public Administration and Local Government*, 4, 54–61, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-4-7>

GOVTECH AND CIVIC TECH AS DIRECTIONS OF DIGITAL GOVERNANCE: DEFENITION, SPECIFICS AND CURRENT DEVELOPMENTS

Abstract. The article examines the essence of terms GovTech and Civic Tech as the directions of digital governance. The relevance is justified by the evolutionary development of digital governance, which in its turn emphasizes the need in research of new terms that appear in the practical field. The purpose of this article is to systematize the views on the «GovTech» and «Civic Tech» concepts which already exists, their essence and ongoing development. It has been confirmed that this topic has been narrowly overviewed in current scientific publications

of both domestic and foreign researchers. It is also indicated that on current stage, significant developments in this topic are carried out by international organizations and companies of the private sector. It is clarified that GovTech is direction of digital governance, which conveys an increase in the efficiency and level of digitalization of public institutions. It is disclosed that important distinction of GovTech is to engage expertise from the private sector. It has been discovered that Civic Tech aims to inform the citizens and raise the level of their participation in public processes. It has been demonstrated that one of the main distinctions of GovTech from Civic Tech is a radically different geographical designation, hence a relevant methodical approach to the analysis and development of these directions has been proposed. An analysis of the GovTech Maturity Index (GTMI) methodology was carried out. It was determined that an analysis of the development of Civic Tech based on GTMI could bring limited results. Based on GTMI data, it was traced that during the period 2020-2022 the world increased its GovTech development indicators, and Ukraine moved to the group of leaders in the world based on the development of digital governance. The main factors which determines success of the GovTech development have been analyzed based on World Bank report and consistent adjustments have been made to these approaches in order to make them applicable for Ukraine due to its current political, economical and security landscapes, some of them are prohibition of usage of open source software and usage of international aid at the early stages of solution developemtn as a disruptive force of funding of GovTech and Civic Tech initiatives. It was concluded that GovTech and Civic Tech, due to their novelty are not entirely stable and fixed directions of digital governance, but at the same time set a clear framework for further development of the area.

Key words: digitalization, public management, digital governance, digital transformation, GovTech, government technologies, Civic Tech, civic technologies.

Актуальність проблеми. Цифровий порядок денний беззаперечно став основою розвитку суспільства, як на рівні об'єднань країн й організацій, так і на рівні окремих громад. Враховуючи даний аспект дослідження специфіки й еволюції публічноуправлінських категорій під впливом цифрового розвитку є актуальним напрямком наукового пошуку. На нашу думку, на сьогодні інтерес представляють такі поняття як «GovTech» та «Civic Tech», які протягом останніх років почали з'являтися в наукових й фахових публічноуправлінських колах, адже ці два напрями цифрового врядування задають певний тренд щодо поточного стану й подальших перспектив розвитку цифрового врядування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що дослідження понять «GovTech» та «Civic Tech» не знаходить широкого висвітлення ані у вітчизняній, ані у зарубіжній науковій думці. Багато дослідників, як наприклад М. Міхровська (2020) та В. Куйбіда (2018) досліджують поняття «цифрового врядування» в загальному, більш широкому контексті. В той же час дослідження цифрового врядування через його конкретизацію й розподіл на GovTech й Civic Tech можна знайти в роботах Ю. Пігарева (2020) та Л. Бойко (2024). Більш активно сутність даних понять розглядається в закордонних джерелах, можемо виділити роботи М. Йошиди, Т. Таметар (2021), В. Чжанг, Г. Лім, С. Перро та Ч. Вонг (2022). Також варто зазначити, що на сьогодні великий вклад у дослідження даних понять робиться зі сторони неакадемічної спільноти: організації Світового Банку (GovTech Maturity Index, 2022) й представників приватного сектору, що є активними учасниками запровадження GovTech та Civic Tech. Як

приклад, можемо навести розробки консалтингової ІТ-компанії Accenture (GovTech. Europe's next opportunity, 2018) та CEO Civic Tech компанії «Go Vocal» В. Рансбека (2019). Таким чином, досліджувана тема на сьогодні є актуальною як в науковій, так і ненауковій спільноті, але, на нашу думку, потребує певного узагальнення й переосмислення наявних думок, що дозволить забезпечити міцний фундамент для подальшого розвитку цифрового врядування.

Мета статті полягає в узагальненні поглядів на поняття «GovTech» та «Civic Tech», розкритті їх особливостей та специфіки функціонування, а також визначенні ступеня розвитку даних напрямів цифрового врядування в світі й Україні.

Виклад основного матеріалу. Цифрова трансформація публічного управління є процесом постійним, послідовним з відсутнім чітко визначеним кінцевим результатом, адже передбачає постійне покращення й перевершення вже досягнутих результатів. Важливою умовою цифрової трансформації публічного управління є перехід від класичного (аналогово) до цифрового врядування. На думку М. Міхровської цифрове врядування – це такий спосіб організації публічного управління за допомогою цифрових технологій, основною метою якого є задоволення прав, свобод та інтересів людини й громадянина на всіх рівнях взаємодії з державою (Міхровська, 2020). В. Куйбіда підсилює цю думку, стверджуючи, що цифрове врядування – це сервісно орієнтована організація функціонування системи публічного врядування (управління) на основі цифрових технологій (Куйбіда та ін., 2018). За мірками сучасних темпів розвитку цифрове врядування наразі вже є доволі

сталим терміном, що широко досліджений як у вітчизняній, так і зарубіжній науковій літературі. В той же час його наповнення й особливості продовжує доповнюватись із розвитком сучасних інформаційних технологій. На сьогодні популярним серед науковців є виділення двох напрямів цифрового врядування: GovTech (government technology) та Civic Tech (Civic technology).

GovTech є акронімом від англійського словосполучення government technology (державні/урядові технології). Сам термін є доволі новим, відповідно у науковій літературі зустрічаються різні варіанти його дефініції. Спеціалісти Світового Банку визначають GovTech як загальнодержавний підхід до модернізації публічного сектору, що сприяє простому, ефективному та прозорому уряду із громадянами, що знаходяться в центрі реформ (GovTech Maturity Index, 2022). ІТ консалтингова компанія Accenture відносить до GovTech найсучасніші технологічні рішення, розроблені різними гравцями, зокрема стартапами, представниками малого, середнього й великого бізнесу, неприбутковими організаціями, що трансформують публічні послуги (GovTech. Europe's next opportunity, 2018). На думку М. Йошиди та Т. Таметар GovTech є стратегією, що направлена на підвищення ефективності публічних адміністрацій шляхом цифровізації їх робочих процесів та застосування нових технологічних інструментів (Yoshida & Thammetar, 2021). Таким чином можемо підсумувати, що GovTech є напрямом цифрового врядування, який передбачає підвищення ефективності й рівня цифровізації публічних установ, шляхом використання ресурсів й технологій як з публічного, так і приватного секторів. Вважаємо за необхідне підкреслити саме особливість GovTech у залученні експертизи з приватного сектору як загалом, так і з малих підприємств (іноді взагалі стартапів) в окремих випадках. Це сприяє підвищенню рівня інноваційності технологій й підходів, що використовуються публічними інституціями. Ю. Пігарев вважає, що в рамках GovTech можуть відбуватись як певні етапи цифровізації (наприклад, оцифрування певних даних), так і формування технологічних платформ (DGTP – Digital Government Technology Platform) (Пігарев, 2020). На думку Л. Бойко, Govtech в загальному об'єднує в собі наступні три компонента: це індустрія, що спеціалізується на реалізації технічних рішень для продуктів й сервісів; публічний сектор взаємодіє з стартапами та СМБ, щоб реалізувати інноваційні технічні рішення; першочергова ціль GovTech напрямку – інно-

вації та покращення публічних сервісів (Boiko, 2024). Основним викликом при реалізації GovTech рішень є сама по собі специфіка роботи державних установ (Ransbeeck, 2019). Публічні інституції по своїй природі не схильні брати на себе ризики, можуть дуже повільно імплементувати технічні рішення, мати досить обмежені бюджети й взагалі дуже часто є залежними від політичних циклів.

Civic Tech (громадські технології) об'єднує цифрові продукти (додатки, портали, цифрові репозиторії), що використовуються для взаємодії з громадянами (Yoshida & Thammetar, 2021). На думку В. Чжанг, Г. Лім, С. Перро та Ч. Вонг Civic Tech передбачає використання інформаційних та комунікаційних технологій на благо громадян (Zhang et al., 2022). Зазвичай до цього напрямку цифрового врядування відносять публічні інтерфейси розумного міста (smart city), сервіси цифрової демократії тощо. Civic Tech продукти мають на меті інформування громадян, їх об'єднання й залучення у відповідні процеси разом із публічними адміністраціями задля досягнення публічних цілей. Таким чином головним викликом для Civic Tech є забезпечення залученості громадян. Так само, як і для GovTech особливістю Civic Tech є активне залучення суб'єктів недержавного сектору до розробки інструментів й впровадження певних цифрових інструментів. Більше того певні інструменти можуть бути впроваджені повністю силами приватного сектору без залучення публічних інституцій: наприклад, сервіс створення електронних петицій change.org може бути використаний як інструмент фіксації волевиявлення громадян на локальному рівні за певним спектром питань. Даний сайт розроблений та підтримується без втручання жодної державної організації. Вважаємо, що цей приклад наочно показує ширину можливостей Civic Tech напрямку, хоча в даному конкретному прикладі більш дієвим з точки зору електронної демократії в українських реаліях є сервіс електронних петицій Кабінету Міністрів України, адже він забезпечує достовірність з точки зору авторизації громадян, а також має затверджені правила щодо реакції держави в разі підтримки петиції граничною кількістю громадян. Таким чином, на нашу думку, максимальна ефективність цифрового врядування забезпечується при взаємодії всіх учасників процесу.

З одного боку GovTech та Civic Tech мають багато спільного між собою, але важливо виділити основні відмінності: GovTech направлений на застосування широкого спектру технологій у державних інституціях з метою підвищення

ефективності їх внутрішніх операційних процесів (зменшення бюджетів, витрат часу, кількості залучених людей тощо); Натомість Civic Tech фокусується на інформуванні громадян, забезпеченні їх взаємодії. Таким чином можемо підсумувати, що GovTech – це в основному про ефективність, а Civic Tech – про залученість (Ransbeesk, 2019).

Також варто зазначити, що однією з основних відмінностей GovTech від Civic Tech є кардинально різна географічна визначеність. Каталізаторами розвитку Civic Tech технологій зазвичай є приватні компанії (стартапи), які в свою чергу намагаються розширити можливий для себе ринок на якомога більшу кількість територіальних одиниць (міст, регіонів, країн, наддержавних об'єднань). Цьому ж також сприяє сама специфіка вищезазначеного напрямку – збір думки громадян щодо певного питання є відносно простим і стандартизованим процесом. Це в свою чергу дозволяє залучати людей, що проживають у різних географіях, економічних і політичних моделях, зберігаючи однаковий базовий функціонал системи. Таким чином можемо стверджувати, що аналіз і порівняння Civic Tech доцільно робити з позиції компаній-постачальників цих технологій, проведений аналіз інтернет-джерел може підтвердити дану тезу – в швидкій доступності є рейтинги й аналіз Civic Tech компаній, як наприклад (Civic Tech Companies & Organizations, 2023). Питання ж стану розвитку й рейтингування Civic Tech з позиції територіальних утворень (хоча б на рівні країн) потребує додаткових досліджень і розробок з боку наукової й дослідницької спільноти.

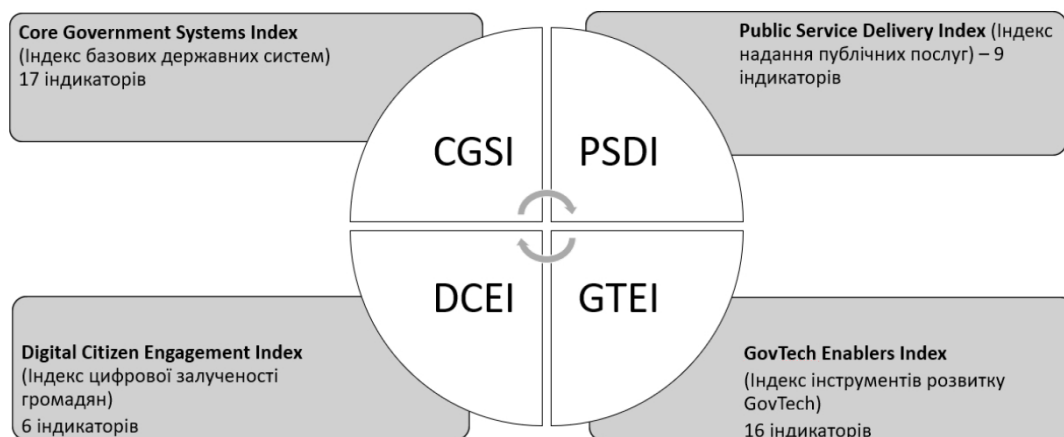
Натомість GovTech відповідно до своєї специфіки застосовується у внутрішніх процесах публічних інституцій, що одразу вимагає дотри-

мання вимог, правил і процедур, що регулюють роботу цих самих організацій, відповідно дані технології сильно прив'язані до законодавства, яке діє на відповідній території або регулює конкурентну сферу діяльності публічної інституції. Таким чином можемо стверджувати, що аналіз розвитку GovTech доцільно проводити з позиції країн.

Як приклад можемо навести GovTech Maturity Index (GTMI), що розробляється Групою світового банку і включає результат дослідження 198 країн світу (GovTech Maturity Index, 2022). В 2019 була запущена ініціатива GovTech Global Partnership (GTGP), що має на меті підтримку країн-клієнтів банку в їх зусиллях по цифровізації публічного сектору. GTMI був представлений як частина цієї ініціативи. Індекс дає змогу виміряти зрілість цифрової трансформації країн в чотирьох фокусних напрямках: базові державні системи та спільні цифрові платформи; надання онлайн послуг; цифрове залучення громадян та інструменти розвитку GovTech (GovTech Maturity Index, 2022). Загальна методологія передбачає оновлення індексу кожні два роки, на сьогоднішній день найбільш актуальною є версія опублікована в грудні 2022 р.

Методологія GTMI передбачає розрахунок загального індексу зрілості як середнє значення чотирьох індексів відповідно до чотирьох фокусних напрямків згаданих вище. Структура індекса наведена на рис. 1.

Вважаємо за необхідне відмітити, що на перший погляд індекс цифрової залученості громадян дозволяє оцінити розвиток Civic Tech на рівні певної країни. Але докладне дослідження методології визначення даного індикатора показує, що він охоплює тільки частину Civic Tech, що підтримується державними інститу-

Рис. 1. Структура розрахунку GovTech Maturity Index

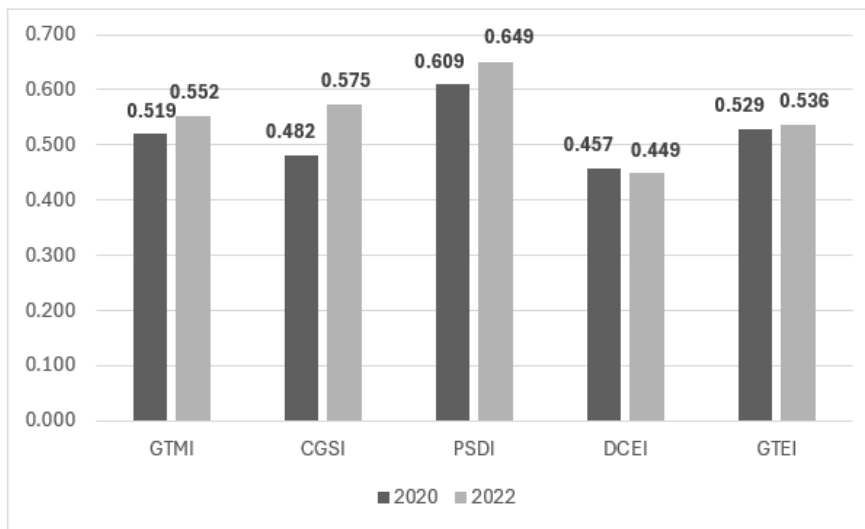
Джерело: складено автором на основі (GovTech Maturity Index, 2022)

ціями, відповідно велика частина технологій, що розробляється й впроваджується компаніями приватного сектору залишається поза увагою даного дослідження. А отже, ґрунтовне й об'єктивне дослідження Civic Tech на основі GTMI наразі не виглядає можливим.

Дослідники зі Світового банку зазначають, що через певні зміни в методології розрахунку GTMI у 2022 р., порівнювати дані із попередніми дослідженням 2020 р. прямо не є коректним, хоча для розуміння динаміки можна використовувати перше дослідження як базове (GovTech Maturity Index, 2022). Відповідно ми можемо прослідити, що за два роки загальний рівень зрілості GovTech зріс (збільшення індексу з 0.519

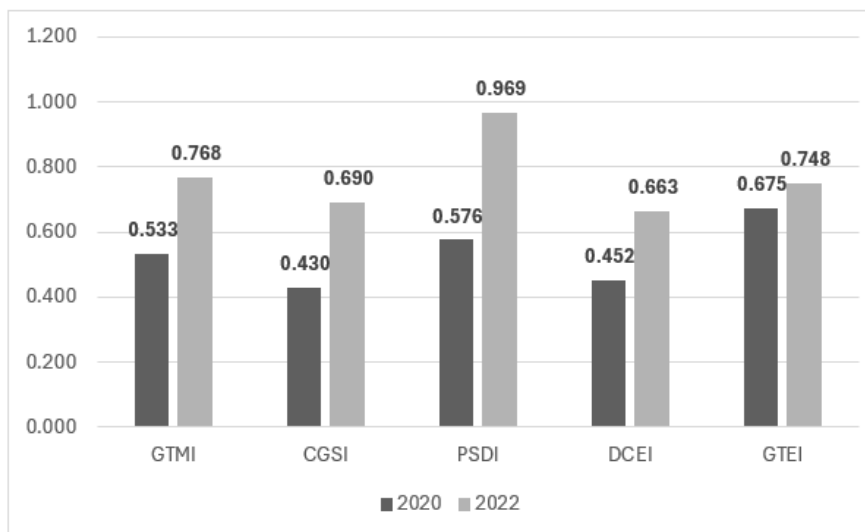
до 0.552), всі компоненти крім індексу цифрової залученості показують позитивну динаміку (див. рис. 2).

Україна згідно GTMI значно просунулась у впровадженні GovTech: загальний індекс покращився з 0.533 до 0.768 (див. рис. 3), що означає підняття в загальному рейтингу з 98-го на 57-е місце. Враховуючи ці позиції, Україна входить до країн категорії «А» (загальний індекс 0.750 і більше) – країн лідерів впровадження GovTech. Варто зазначити, що основним драйвером, що зумовив попадання в групу лідерів є стрімке зростання рівня надання публічних послуг, за відповідним індексом Україна займає 10-е місце у світі.

Рис. 2. Динаміка GovTech Maturity Index і його компонентів на глобальному рівні за 2020–2022 рр.

Джерело: складено автором на основі (GovTech Maturity Index, 2021, 2022).

Рис. 3. Динаміка GovTech Maturity Index і його компонентів України 2020–2022 рр.

Джерело: складено автором на основі (GovTech Maturity Index, 2021, 2022).

Таким чином покладаючись на дані Світового банку можемо констатувати, що для подальшого розвитку GovTech в Україні необхідно пріоритезувати розвиток базових цифрових систем всередині державних установ та залученість громадян.

Вважаємо, що в Україні вже закладена гарна основа для розбудови GovTech рішень, а саме поточний підхід передбачає не просто оновлення ІТ інфраструктури, що використовується публічними інституціями, а саме побудова моделі Government as a Platform (GaaP, держава як платформа) (GovTech. Europe's next opportunity, 2018), прикладом є портал державних послуг «Дія».

Спеціалісти Світового банку вважають, що використання програмного забезпечення на основі відкритого коду (open source) дає країнам потужний поштовх у розвитку GovTech (GovTech Maturity Index, 2021, 2022). На нашу думку, враховуючи поточні умови у вигляді широкомасштабного вторгнення, що результуюється у високій інтенсивності кібер-атак на державну інфраструктуру, використання open source продуктів наразі не є бажаним для України.

Більш широке залучення приватного сектору до розробки й впровадження GovTech рішень (звісно з дотриманням необхідних протоколів безпеки) може дати потужний поштовх державним цифровим ініціативам. Дослідження Європейської комісії показало, що більшість успішних програм були створені підприємцями з досвідом у приватному секторі. Задля їх залучення члени ЄС на рівні країн створюють спеціальні GovTech програми в рамках яких організуються конкурси, хакатони, акселератори, гранти на дослідження тощо (GovTech practices in the EU, 2022).

Іншим важливим аспектом, що забезпечує успішність GovTech ініціатив, на нашу думку, є наявність і достатність фінансування. На початку GovTech продукт по суті є ІТ стартапом, що одразу визначає таку його особливість як необхідність значних фінансових вливань на невизначений проміжок часу із великою ймовірністю неповернення цих вкладень та/або відсутності позитивного результату від розробки продукту. На сьогоднішній день Україна перебуває в доволі скрутному становищі з точки зору вільних бюджетних ресурсів, ба-більше використання цих ресурсів на активності, що мають велику ймовірність опинитись неуспішними в умовах воєнного стану є вкрай небажаним. З іншого боку успішне впровадження GovTech призводить в тому числі до підвищення ефек-

тивності використання публічних фінансів. На наш погляд, рішенням даного протиріччя може бути залучення для реалізації GovTech ініціатив коштів міжнародних донорів. Як успішний приклад даного механізму можемо зазначити розробку й впровадження веб-платформи Visor Urbano в Мексиці, що забезпечує електронне управління системою міського будівництва (видача дозволів, ведення кадастрового реєстру, планування міської забудови). Перші інвестиції в «посівну» стадію проекту були надані міжнародною організацією Bloomberg Philanthropies. Саме ці кошти були запорокують успішної розробки і імплементації GovTech продукту, що дозволиви територіальній громаді зекономити 60 тисяч доларів місцевих бюджетів і підняти податкові надходження на 21 % (Govtech and the future of government: the case of Visor Urbano in Mexico, 2020).

Висновки. Перехід від аналогового до цифрового врядування є поступовим й еволюційним процесом результатом якого є як адаптація й переосмислення усталених класичних термінів, так і поява абсолютно нових, що більш точно й ефективно відображають нову реальність. Саме до таких можна віднести два напрями цифрового врядування: GovTech (Government Technology) й Civic Tech (Civic Technology).

Результати дослідження дають змогу зазначити, що GovTech, передбачає використання цифрових ресурсів й технологій задля покращення ефективності й рівня цифровізації публічних установ. Натомість Civic Tech, об'єднує в собі інформаційні та комунікаційні рішення, що мають на меті інформування й збір думки громадян. Не дивлячись на загальну схожість ці два напрями забезпечують досягнення різних цілей: GovTech сприяє підвищенню ефективності публічних інституцій, а Civic Tech – забезпечує залученість громадян до прийняття публічних рішень, сприяє підвищенню рівня їх усвідомленості з приводу питань, що стосуються публічного управління. Враховуючи відносну новизну можемо стверджувати, що дані напрями ще знаходяться на стадії розвитку й відповідно не є усталеними, таким чином оцінка, рейтингування й дослідження динаміки розвитку GovTech й Civic Tech наразі є ускладненими через постійні зміни наповнень цих понять й методологій розрахунків. В той же час, на нашу думку, такі ініціативи як GovTech Global Partnership (GTGP) й визначення GovTech Maturity Index (GTMI), що розробляються Світовим Банком й інші є важливою й необхідною складовою розвитку цих напрямів, не зважаючи на

часткову непослідовність й непорівнюваність досліджень описану вище. Вважаємо, що головна задача, яку вони виконують наразі – це встановлення певної рамки й бенчмарку для публічних інституцій, що безспірно повинно підтримувати їх цифровий розвиток.

Подальші наукові розвідки за цією проблематикою варто спрямувати на дослідженні умов й особливостей розвитку GovTech й Civic Tech в Україні, адже поточна політична, економічна й безпекова ситуація вимагає застосування нестандартних й специфічних рішень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Boiko L. GovTech as a dynamic concept of the digital age. *Collection of Scientific Papers «ЛОГОС»*. 2024. <https://doi.org/10.36074/logos-02.02.2024.014>.
2. Ransbeeck W. Van. What's the Difference Between Civic Tech and GovTech?. *Go Vocal: your next digital community engagement platform*. URL: <https://www.govocal.com/blog/whats-difference-civic-tech-govtech> (дата звернення: 25.11.2024).
3. Yoshida M., Thammetar T. Education Between GovTech and Civic Tech. *International journal of emerging technologies in learning (IJET)*. 2021. Vol. 16, №4. p. 52. <https://doi.org/10.3991/ijet.v16i04.18769>.
4. Zhang W., Lim G., Perrault S., Wang C. A Review of Research on Civic Technology: Definitions, Theories, History and Insights. 2022. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2204.11461>.
5. Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Наместнік В. В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія: Державне управління*. 2018. № 1. С. 5–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_1_3 (дата звернення: 25.11.2024).
6. Міхровська М.С. Цифрове урядування як новий рівень взаємодії держави й суспільства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-7/70>.
7. Пігарев Ю.Б. GovTech та Civic Tech: цифрове урядування та врядування. *Perspectives of world science education: матеріали 9 науково-практичної конференції 20-22 травня 2020 р.*. Осака, 2020. С. 818–828. URL: https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29252/1/PERSPECTIVES-OF-WORLD-SCIENCE-AND-EDUCATION_20-22.05.2020.pdf#page=818 (дата звернення: 25.11.2024).
8. Change.org. URL: <https://www.change.org/> (дата звернення: 25.11.2024).
9. Civic Tech Companies & Organizations. *Airtable*. URL: <https://www.airtable.com/universe/exp8LkrapvedfTi6k/civic-tech-companies-and-organizations> (дата звернення: 25.11.2024).
10. Govtech and the future of government: the case of Visor Urbano in Mexico. *Scioteca*. URL: <https://scioteca.caf.com/handle/123456789/1532> (дата звернення: 25.11.2024).
11. GovTech Maturity Index, 2022 Update: Trends in Public Sector Digital Transformation. *Open Knowledge World Bank Repository*. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/10b535a7-e9d4-51bd-96ed-6b917d5eb09e> (дата звернення: 25.11.2024).
12. GovTech Maturity Index: The State of Public Sector Digital Transformation. *World Bank*. URL: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/298661631773566870/govtech-maturity-index-the-state-of-public-sector-digital-transformation> (дата звернення: 25.11.2024).
13. GovTech practices in the EU. *Publications Office of the EU*. URL: <https://op.europa.eu/s/zOHI> (дата звернення: 25.11.2024).
14. GovTech. Europe's next opportunity. *Accenture*. URL: <https://www.accenture.com/content/dam/accenture/final/a-com-migration/manual/r3/pdf/pdf-90/Accenture-GovTech-POV.pdf> (дата звернення: 25.11.2024).
15. Електронні петиції до Кабінету Міністрів України. URL: <https://petition.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 25.11.2024).

REFERENCES:

1. Boiko, L. (2024). GovTech as a dynamic concept of the digital age. *Collection of Scientific Papers «ЛОГОС»*, (February 2, 2024; Oxford, UK), 86–88. <https://doi.org/10.36074/logos-02.02.2024.014> [in English].
2. Kuybida, V.S., Karpenko, O.V., & Namestnik V.V. (2018). Tsyfrove vriaduvannia v Ukraini: bazovi definityi poniatiiino-katehorialnoho aparatu [Digital Governance in Ukraine: basic definitions of the conceptual categorial apparatus]. *Bulletin of the NAPA under the President of Ukraine*, 1, 5–10. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_1_3 [in Ukrainian].
3. Mikhrovska, M. S. (2020). Tsyfrove uriaduvannia yak novyi riven vzaiemodii derzhavy y suspilstva [Digital governance as a new level of interaction between the state and society]. *Juridical scientific and electronic journal*, (7). <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-7/70> [in Ukrainian].

4. Pihariev, Y. B. (2020). GovTech та Civic Tech: tsyrove uriaduvannia ta vriaduvannia *Perspectives of world science education: abstracts of 9 international scientific and practical conference*. Retrieved from: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29252/1/PERSPECTIVES-OF-WORLD-SCIENCE-AND-EDUCATION_20-22.05.2020.pdf#page=818 [in Ukrainian].
5. Ransbeeck, W. Van (2019, 29th of August). What's the Difference Between Civic Tech and GovTech?. *Go Vocal: your next digital community engagement platform*. Retrieved from: <https://www.govocal.com/blog/whats-difference-civic-tech-govtech> [in English].
6. Yoshida, M., & Thammetar, T. (2021). Education Between GovTech and Civic Tech. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (IJET)*, 16(04), pp. 52–68. <https://doi.org/10.3991/ijet.v16i04.18769> [in English].
7. Zhang, W., Lim, G., Perrault, S., & Wang, C. (2022). A Review of Research on Civic Technology: Definitions, Theories, History and Insights. Retrieved from: <https://arxiv.org/abs/2204.11461> [in English].
8. Change.org. (n.d.). Retrieved from <https://www.change.org/> [in English].
9. Civic Tech Companies & Organizations. *Airtable*. (2023, 5th of March). Retrieved from <https://www.airtable.com/universe/exp8LkpapvedfTi6k/civic-tech-companies-and-organizations> [in English].
10. Govtech and the future of government: the case of Visor Urbano in Mexico. (2020). *Scioteca*. Retrieved from <https://scioteca.caf.com/handle/123456789/1532> [in English].
11. GovTech Maturity Index, 2022 Update: Trends in Public Sector Digital Transformation. (2022). *Open Knowledge World Bank Repository*. Retrieved from <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/10b535a7-e9d4-51bd-96ed-6b917d5eb09e> [in English].
12. GovTech Maturity Index: The State of Public Sector Digital Transformation. (2021). *World Bank*. Retrieved from <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/298661631773566870/govtech-maturity-index-the-state-of-public-sector-digital-transformation> [in English].
13. GovTech practices in the EU. (2022). *Publications Office of the EU*. Retrieved from <https://op.europa.eu/s/zOHI> [in English].
14. GovTech. Europe's next opportunity. (2018). *Accenture*. Retrieved from <https://www.accenture.com/content/dam/accenture/final/a-com-migration/manual/r3/pdf/pdf-90/Accenture-GovTech-POV.pdf> [in English].
15. Elektronni petytsii do Kabinetu Ministriv Ukrainy [Electronic petitions to the Cabinet of Ministers of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from <https://petition.kmu.gov.ua/> [in Ukrainian].